

Pripravljajo: s. Andreja Čakš, Boštjan Jamnik, Fani Pečar, Mojca Štruc
Maj 2016

BOLNIKE OBISKOVATI, ŽALOSTNE TOLAŽITI (maj 2016)

Ambientacija:

v ozadju se med zbiranjem mladih predvaja glasba taizejskih spevov (primerna sta *Confitemini Domini*: <https://www.youtube.com/watch?v=SsWqvtQ5dqs> in *Nada te turbe*: <https://www.youtube.com/watch?v=qo1-BoDD7CI>); v sredini prostora je pehar, na dnu katerega je podoba srca in podoba Križanega, na njem robci do vrha peharja; okrog košare so po vsem prostoru razpostavljene fotografije žalostnih obrazov v različnih stiskah (priloga A; pazimo, da jih je dovolj za vsakega-pri večjih skupinah jih lahko natisnemo dvojno ali trojno)

Pripomočki:

vse potrebno za ambientacijo, Sveto pismo, pisala za vsakega, glasba in posnetki iz predlaganih povezav (verjetno torej tudi računalnik in projektor, zvočniki); na kosu lista napisana beseda »SREČA« - na drugi strani istega lista pa napis »NEBESA«, podoba Križanega (morda kar razpelo), besedila svetopisemskega odlomka za vsakega (priloga B), flomastri, trši papir, škarje, sveča

Primerne pesmi:

Čakaj in moli Boga; Na poti skozi življenje; Naš najboljši brat je Jezus; Nič ne de; Suša; Ti si moj Prijatelj; Upaj in veruj; Veruj v Boga; Nebeški Jeruzalem

Mesec maj je namenjen razmišljanju o telesnem delu usmiljenja **BOLNIKE OBISKOVATI** in duhovnem delu usmiljenja **ŽALOSTNE TOLAŽITI**. Gradivo lahko prilagodite tako, da bo bolje nagovorilo vašo skupino.

Potek:

Vstopna točka

Voditelj mlade povabi, da se v tišini sprehodijo po prostoru in si ogledajo fotografije in njihova sporočila. Po treh minutah jih povabi, da vsak izbere eno od fotografij. Sedemo v krog.

Oblik stisk, s katerimi se srečujemo v tem življenju je veliko. Možnosti, kako se nanje odzvati, prav tako. Lahko si ogledamo posnetek <https://www.youtube.com/watch?v=1BZmuz88KEY> (traja tri minute) ali posnetek <https://www.youtube.com/watch?v=PT-HBI2TVtI> (traja štiri minute in pol).

Poskusite tudi vi: pred seboj imate konkretnega človeka in njegovo konkretno stisko. Dobro si oglejte fotografijo, poskusite se vživeti v situacijo, ki jo prestaja oseba na njej. Nato na zadnjo stran zapišite, kako konkretno bi tej osebi lahko pomagali – kako bi ji lahko pomagal/a ti.

Upoštevajte svoje realne situacije, veste, koliko ste zaposleni, veste, kaj znate, veste, koliko smete in imate. Pišite torej konkretno: kaj bi jaz lahko storil za človeka pred menoj? Delamo vsak zase.

Časa imate pet minut, vsebine ne bo treba deliti z drugimi.

Med delom predvajamo glasbo <https://www.youtube.com/watch?v=aWIEOPX1uXk> ali

https://www.youtube.com/watch?v=6QXTV_iPSl4, voditelj vzame robce iz peharja k sebi, srce na dnu

peharja pa položi na tla v sredini in ga s peharjem pokrije. Na vrh peharja položi napis »SREČA«, na katerem na drugi strani piše »NEBESA«.

Oznanilo

Ko čas poteče, mlade povabi, da odložijo pisala. Veste, da je svet poln zgodb, ki ste jih imeli pred očmi v preteklih minutah. Pa vendar človek ni bil ustvarjen za trpljenje! Ni bil ustvarjen za žalost! Bil je ustvarjen iz ljubezni, za srečo.

»Kaj to koristi v trenutkih, ko je težko,« boste rekli. Takrat se zdijo vse te besede oddaljene, neresnične ali pa vsaj težko dojemljive. Res je tako: ko je človek bolan ali žalosten, je težko gledati na življenje s sijočim upanjem. V tem nas razume tudi Bog, zato nam je dal svojega Sina, ki je sam zelo konkretno pokazal, kako je blizu trpečim in ki je tudi nas spodbujal, naj delamo enako. Prek del usmiljenja »bolnike obiskovati« in »žalostne tolažiti« nas Gospod ne vabi, naj vsi postanemo zdravniki ali kakšne druge vrste odrešeniki – vabi nas, da bi bili spremljalci. Odrešil nas je že On.

Voditelj stopi v sredino prostora ob pehar, počepne in s kazalcem in sredincem na svoji desni roki nakaže podobo človeka, lahko ga lahko tudi poimenuje (v našem primeru bo npr. Peter). Prsta postavi ob spodnji rob peharja in nagovori: Peter je kar kmalu na svoji življenjski poti spoznal, da ni enostavno. Da peljejo poti življenja včasih strmo navzgor (*voditelj s prstoma nakazuje kot bi Peter skušal plezati po peharju do »sreče«*). Še posebej je težko ob ovirah, ko človek zboli ali ga kdo zapusti in se čuti praznega, žalostnega. Takrat Petra boli (*voditelj s prsti, ki se upogibajo nakazuje Petrovo utrujenost, izmučenost, obupanost*). Še bolj kot bolečina bolezni, še bolj kot občutek praznine, ga muči misel, da tako vendar ne bi smelo biti. Ustvarjeni smo bili za srečo! (*Voditelj s prsti nakaže kot da Peter sede oz. drugače obstane na poti*). Kje je zdaj sreča? /.../ Zares, težko je razumeti. (*Voditelj pogleda mlade in po imenu kliče enega za drugim: npr. Tina, lahko ti pomagaš? – nato npr. Tino povabi, da prinese ob pehar fotografijo, ki jo je izbrala. Če je vsaj poskušala kaj zapisati na zadnjo stran, se ji voditelj zahvali in ji v znak hvaležnosti, ker je obrisala njegove solze, izroči papirnati robec. Tako po vrsti pokliče vse, fotografije razporedi na vse strani okrog peharja. Ko se vsi zvrstijo, skuša voditelj s prstoma, ki predstavljata Petra, nakazati, kako začudeno se Peter ozira po vsem, kar so prinesli*). O, saj je več takšnih! O, saj nisem sam! Kdo nas vidi? Kdo želi pomagati? /.../ *Voditelj s kazalcem in sredincem druge roke nakaže, kako prihaja proti peharju druga oseba. Voditelj nakaže, kako ta druga oseba »pripelza« do prve in jo spodbudi, naj gre naprej. Voditelj v imenu prve osebe vpraša: »Kaj hočeš?« V imenu druge osebe odgovori: »Tu sem zato, da grem skupaj s teboj po tej poti. Ne morem ti odvzeti bolečine, lahko pa ti pokažem tistega, ki ti jo bo.«* *Voditelj nadaljuje z imitacijo, kako Peter in njegov prijatelj plezata po peharju proti vrhu. Prvi reče: »Res je lažje tako hoditi – toda, kam greva?« Drugi odgovori: »Greva tja, kjer ni bolečin. Greva tja, kjer ni žalosti. Greva v večno srečno.« Voditelj nakaže, da popotnika prideta na vrh peharja in obrne list, na katerem zdaj piše »NEBESA«. Sam se začudi: Nebesa? Da obstaja pot do tja? Kot bi nekaj iskal, se voditelj ozira okrog roba peharja. Kdo je pripravil to pot? Še vedno si ogleduje pehar pri tleh in ga počasi dvigne ter razkrije podobo Križanega na podobi srca.*

Naše zemeljsko življenje je samo potovanje. Cilj, za katerega smo bili ustvarjeni, nas čaka. Pot do tja nam je pokazal Jezus.

Voditelj v ozadju znova pripravi glasbeno podlago (tiho) iz uvoda, nato slovesno odpre Sveto pismo in bere Jn 11,1-44:

Bil pa je neki bolnik, Lazar iz Betanije, iz vasi Marije in njene sestre Marte. Marija je bila tista, ki je Gospoda maznila z dišavnim oljem in mu obrisala noge s svojimi lasmi. Njen brat Lazar je bil bolan. Sestri sta tedaj poslali Jezusu sporočilo: »Gospod, glej, tisti, ki ga imaš rad, je bolan.« Ko je Jezus to slišal, je rekel: »Ta bolezen ni za smrt, ampak v Božje veličastvo, da bo po njej poveličan Božji Sin.« Jezus pa je ljubil Marto, njeno sestro in Lazarja. Ko je torej slišal, da je bolan, je ostal še dva dni v kraju, kjer je bil. Nato je rekel učencem: »Pojdimo spet v Judejo.« Učenci so mu dejali: »Rabi, pravkar so te hoteli Judje kamnati, pa greš spet tja?« Jezus je odgovoril: »Ali nima dan dvanajst ur? Če kdo hodi podnevi, se ne spotakne, ker vidi luč tega sveta; če pa kdo hodi okrog ponoči, se spotakne, ker v njem ni luči.« To je rekel, in nato jim je dejal: »Naš prijatelj Lazar spi, vendar grem, da ga zbudim.« Učenci pa so mu rekli: »Gospod, če spi, bo ozdravel.« Jezus je govoril o njegovi smrti, oni pa so mislili, da govori o navadnem spanju. Tedaj jim je Jezus povedal odkrito: »Lazar je umrl. Zaradi vas pa se veselim, da nisem bil tam, da boste verovali. A pojdimo k njemu!« Tomaž, ki se je imenoval Dvojček, je tedaj rekel součencem: »Pojdimo še mi, da umremo z njim!« Ko je torej Jezus prišel, je odkril, da je Lazar že štiri dni v grobu. Betanija pa je blizu Jeruzalema, približno petnajst stadijev od njega. Veliko Judov je prišlo k Marti in Mariji, da bi ju tolažili zaradi njunega brata. Ko je Marta slišala, da prihaja Jezus, mu je šla naproti; Marija pa je sedela doma. Marta je tedaj rekla Jezusu: »Gospod, ko bi bil ti tukaj, bi moj brat ne umrl; a tudi zdaj vem, da ti bo Bog dal, kar koli ga zaprosiš.« Jezus ji je rekel: »Tvoj brat bo vstal.« Marta mu je dejala: »Vem, da bo vstal ob vstajenju poslednji dan.« Jezus ji je rekel: »Jaz sem vstajenje in življenje: kdor vame veruje, bo živel, tudi če umre; in vsakdo, ki živi in vame veruje, vekomaj ne bo umrl. Veruješ v to?« Odgovorila mu je: »Da, Gospod. Trdno verujem, da si ti Mesija, Božji Sin, ki prihaja na svet.« In ko je to rekla, je odšla in poklicala Marijo, svojo sestro. Skrivalj ji je dejala: »Učitelj je tukaj in te kliče.« Ko je ta to slišala, je hitro vstala in mu šla naproti. Jezus še ni prišel v vas; še vedno je bil na kraju, kjer mu je prišla naproti Marta. Judje, ki so bili pri njej v hiši in jo tolažili, so videli, da je Marija hitro vstala in odšla ven. Stopili so torej za njo, ker so mislili, da je šla h grobu, da bi tam jokala. Marija je prišla tja, kjer je bil Jezus. Ko ga je zagledala, mu je padla k nogam in mu rekla: »Gospod, ko bi bil ti tukaj, bi moj brat ne umrl.« Ko je Jezus videl, da joka in da jokajo tudi Judje, ki so prišli z njo, je bil v duhu pretresen in se je vznemiril. In dejal je: »Kam ste ga položili?« Rekli so mu: »Gospod, pridi in poglej!« Jezus se je zjokal. Judje so tedaj govorili: »Glejte, kako ga je imel rad.« Nekateri izmed njih pa so dejali: »Ali ni mogel on, ki je slepemu odprl oči, tudi storiti, da bi ta ne umrl?« Jezus je bil v sebi spet pretresen in je šel h grobu. Bila je to votlina in pred njo je bil prislonjen kamen. Jezus je rekel: »Odstranite kamen!« Marta, sestra umrlega, mu je dejala: »Gospod, že ima zadah, saj je četrti dan mrtev.« Jezus ji je rekel: »Ti mar nisem rekel, da boš videla Božje veličastvo, če boš verovala?« Odstranili so torej kamen; Jezus pa je vzdignil oči in rekel: »Oče, zahvaljujem se ti, ker si me uslišal. Jaz sem vedel, da me vselej uslišiš, toda zaradi množice, ki stoji okrog mene, sem rekel, da bi verovali, da si me ti poslal.« In ko je to izrekel, je zaklical z močnim glasom: »Lazar, pridi ven!« In umrli je prišel ven. Noge in roke je imel povezane s povoji in njegov obraz je bil ovit s prtom. Jezus jim je rekel: »Razvežite ga in pustite, naj gre!«

Voditelj mladim razdeli besedila odlomka iz priloge B in jih povabi, da vsak zase še enkrat počasi prebere vsebino ter podčrta, kar ga posebej nagovori. Ko prebere odlomek do konca, se še enkrat vrne k podčrtanim besedam in se ob njih ustavi.

Melodija taizejskih spevov naj bo znova nekoliko bolj slišna.

Lahko si ogledamo <https://www.youtube.com/watch?v=DBDK2LGn4p0>

Voditelj povzame nekaj izhodišč in skuša ob njih razviti pogovor (pri vseh točkah bo verjetno prvo vprašanje, ali lahko temu sporočilu verjamemo in kaj konkretno nam vzbuja dvome):

- Jezus je prišel zato, da bi mogli razumeti, kako nas Bog ljubi – da bi nam bil konkretno blizu. Človeško naravo je sprejel tudi zato, da bi si sploh mogli predstavljati Njegovo bližino. In v človeški naravi je imel, tako kot imamo mi, tudi On prijatelja. In tudi Njegov prijatelj je zbolel. Jezus torej pozna bolečino. V trenutkih trpljenja ne bo prišel kot »vzvišeni pametnjakovič«, ki bi pravil »zakaj jokaš, saj vendar poznaš nauk in veš za nebesa!« - ne. Tudi Jezus se je ustavil pred Lazarjevim grobom in tudi Jezus je jokal. Tako zelo nas razume. Jezus nas ne samo razume. Ni samo človeški, ampak je tudi Božji – pravi Bog in pravi človek. Zmore ozdravljati bolezni, zmore tudi obujati od mrtvih. Nekaj lahko razložimo z razumom (*lahko si ogledamo znanstveno razlago, od kje žalost: <https://www.youtube.com/watch?v=GOK1tKFFIQL> – do 2:55*), Boga pa z razumom ne moremo razložiti. Njega in njegovo moč lahko le občudujemo.
- In zdaj: če nas razume in vse zmore, zakaj sploh trpljenje, žalost, bolečine? Tega nam ne nalaga Bog. Za to se ljudje odločamo sami. Vsaka bolečina je posledica greha, ki ga je nekdo nekoč nekje storil. Včasih se zdi popolnoma nepošteno, ker bolečina zadane tudi tistega, ki – če rečemo v navednicah – je ni prislужil. Ja, kajti z grehom ne delamo škode samo sebi, ampak tudi drugim. Če torej človek trpi po krivici, še vedno nimamo argumenta, da bi s prstom kazali na Boga, češ da nas je zapustil. Ker nas ni! On verujočim še vedno obljublja Božje veličastvo.
- Zakaj vsaj nam, ki smo mu tako zvesti, vendar ne pomaga in se vsaj nas usmili? Včasih je odgovor »ne«. Bog ni avtomat za izpolnjevanje naših želja. Vidi več kot moremo doumeti mi in nas za vso trpljenje toliko bogateje poplača.
- Upanje v nebesa, kjer ni bolečin in žalosti je naša vera. Pomaga pa nam, ne samo zaradi tistega, kar pride, ampak tudi tukaj in danes: Jezus je ob trpečih neposredno prisoten v zakramentu sv. bolniškega maziljenja. V tem svetu pa je prisoten tudi po svojih pričah, po nas, kristjanih. Mi naj bomo tisti, ki tudi drugim kažemo cilj oz. smisel zemeljskega potovanja in jim pomagamo prehoditi to pot. (*Na tem mestu lahko s skupina prebere predloge konkretnih del usmiljenja, ki so za mesec maj predlagani na zgibanki #BODIdoberDELAJdobro*)
- *Lahko si ogledamo <https://www.youtube.com/watch?v=DZTcW0A0z34>* Bolezen in žalost povzročata stisko, ki jo želimo rešiti, premagati. A še bolj od rešitve, si ljudje v takšnem stanju želimo bližine. Nič nenavadnega, kajti tako smo bili ustvarjeni: iz ljubezni za ljubezen. V polnosti jo bomo doživeli v nebesih, tu, na Zemlji, pa je prav ljubezen bližnjega pomirja najbolj. Kajti prav ljubezen je predokus nebes.

Dejavnost

S skupino se pogovorite, kje v domačem okolju ste opazili osamljene (žalostne) ali bolne. Morda boste izbrali posameznike ali pa bolnišnico.

Potrudite se in v Svetem pismu poiščite nekaj misli, ki bi opogumile te ljudi. Dogovorite se, kako boste izdelali podobice zanje in kdaj boste te ljudi obiskali in jim podobice tudi razdelili.

Ko z delom končate, se zberete v krogu. Voditelj ob podobi Križanega ob srcu prižge svečo in bere:

Naj se zgodi Tvoja volja. /.../ Oče, ko je tvoj Sin občutil vso bridkost trpljenja, je molil »naj gre za kelih mimo mene!« To je tudi naša molitev: umakni bolezni in žalost od nas. Iz tega keliha ne želimo piti.

Vendar Sinu nisi odmaknil keliha. Izpil ga je. Njegov krik ni bil samo krik obupa »daj, da gre mimo«, temveč tudi krik zaupanja »ne moja, ampak Tvoja volja naj se zgodi«.

Pomagaj nam, Gospod, da bomo spoznali in sprejeli Tvojo voljo.

Nekaj verujemo: Ti hočeš, da živimo. To je bila Tvoja volja, ko si svojega Sina obudil od mrtvih.

Zapojemo pesem Nebeški Jeruzalem.

Slava Očetu ...

Sv. Bernarda Lurška – prosi za nas.

Znamenje križa.

PRILOGA A:

Povsem sam sem.
(potem, ko ga je izdal prijatelj)

Življenje nima smisla.
(po tem, ko je v prometni nesreči izgubil ženo)

Konec je.

*(ko je izvedel,
da ima raka)*

Rad bi imel prihodnost.

*(ko je izvedel, da nima
možnosti za obisk šole)*

Zakaj?
(ko je fant odšel z drugo)

Nisem vredna ljubezni.
(po tem, ko jo je fant pretepel)

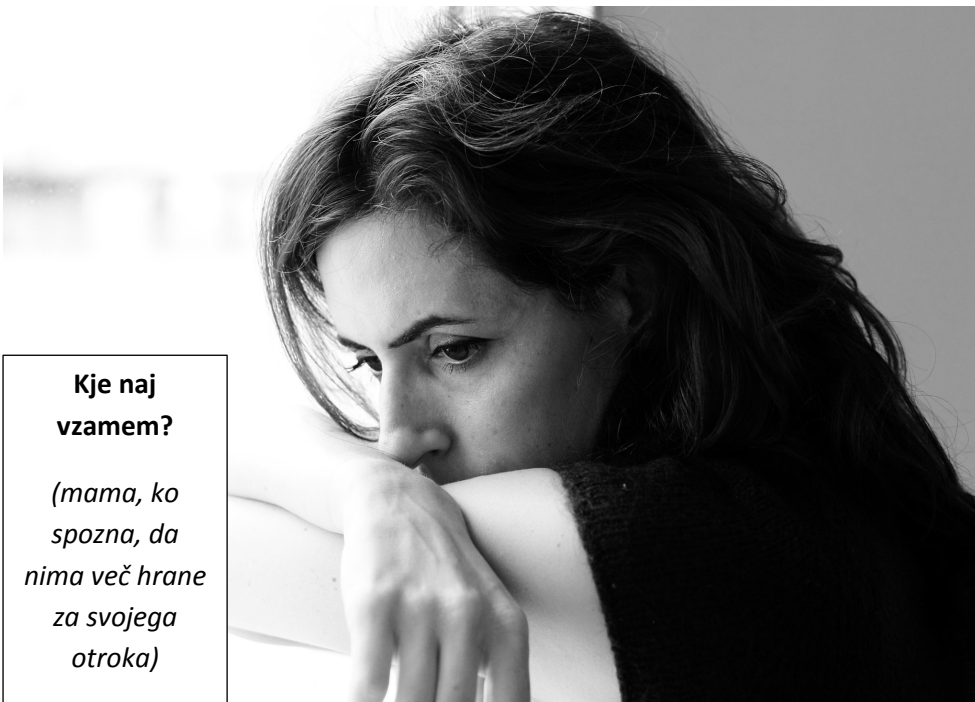
Samo to sem želela.

(po tem, ko ni bila sprejeta na želeno fakulteto)

**Kje naj
vzamem?**

*(mama, ko
spozna, da
nima več hrane
za svojega
otroka)*

PRILOGA B: Odlomek iz Svetega pisma*Jn 11,1-44:*

Bil pa je neki bolnik, Lazar iz Betanije, iz vasi Marije in njene sestre Marte. Marija je bila tista, ki je Gospoda maznila z dišavnim oljem in mu obrisala noge s svojimi lasmi. Njen brat Lazar je bil bolan. Sestri sta tedaj poslali Jezusu sporočilo: »Gospod, glej, tisti, ki ga imaš rad, je bolan.« Ko je Jezus to slišal, je rekel: »Ta bolezen ni za smrt, ampak v Božje veličastvo, da bo po njej povelečan Božji Sin.« Jezus pa je ljubil Marto, njeno sestro in Lazarja. Ko je torej slišal, da je bolan, je ostal še dva dni v kraju, kjer je bil. Nato je rekel učencem: »Pojdimo spet v Judejo.« Učenci so mu dejali: »Rabi, pravkar so te hoteli Judje kamnati, pa greš spet tja?« Jezus je odgovoril: »Ali nima dan dvanajst ur? Če kdo hodi podnevi, se ne spotakne, ker vidi luč tega sveta; če pa kdo hodi okrog ponoči, se spotakne, ker v njem ni luči.« To je rekel, in nato jim je dejal: »Naš prijatelj Lazar spi, vendar grem, da ga zbudim.« Učenci pa so mu rekli: »Gospod, če spi, bo ozdravel.« Jezus je govoril o njegovi smrti, oni pa so mislili, da govori o navadnem spanju. Tedaj jim je Jezus povedal odkrito: »Lazar je umrl. Zaradi vas pa se veselim, da nisem bil tam, da boste verovali. A pojdimo k njemu!« Tomaž, ki se je imenoval Dvojček, je tedaj rekel součencem: »Pojdimo še mi, da umremo z njim!« Ko je torej Jezus prišel, je odkril, da je Lazar že štiri dni v grobu. Betanija pa je blizu Jeruzalema, približno petnajst stadijev od njega. Veliko Judov je prišlo k Marti in Mariji, da bi ju tolažili zaradi njunega brata. Ko je Marta slišala, da prihaja Jezus, mu je šla naproti; Marija pa je sedela doma. Marta je tedaj rekla Jezusu: »Gospod, ko bi bil ti tukaj, bi moj brat ne umrl; a tudi zdaj vem, da ti bo Bog dal, kar koli ga zaprosiš.« Jezus ji je rekel: »Tvoj brat bo vstal.« Marta mu je dejala: »Vem, da bo vstal ob vstajenju poslednji dan.« Jezus ji je rekel: »Jaz sem vstajenje in življenje: kdor vame veruje, bo živel, tudi če umre; in vsakdo, ki živi in vame veruje, vekomaj ne bo umrl. Veruješ v to?« Odgovorila mu je: »Da, Gospod. Trdno verujem, da si ti Mesija, Božji Sin, ki prihaja na svet.« In ko je to rekla, je odšla in poklicala Marijo, svojo sestro. Skrivaj ji je dejala: »Učitelj je tukaj in te kliče.« Ko je ta to slišala, je hitro vstala in mu šla naproti. Jezus še ni prišel v vas; še vedno je bil na kraju, kjer mu je prišla naproti Marta. Judje, ki so bili pri njej v hiši in jo tolažili, so videli, da je Marija hitro vstala in odšla ven. Stopili so torej za njo, ker so mislili, da je šla h grobu, da bi tam jokala. Marija je prišla tja, kjer je bil Jezus. Ko ga je zagledala, mu je padla k nogam in mu rekla: »Gospod, ko bi bil ti tukaj, bi moj brat ne umrl.« Ko je Jezus videl, da joka in da jokajo tudi Judje, ki so prišli z njo, je bil v duhu pretresen in se je vznemiril. In dejal je: »Kam ste ga položili?« Rekli so mu: »Gospod, pridi in poglej!« Jezus se je zjokal. Judje so tedaj govorili: »Glejte, kako ga je imel rad.« Nekateri izmed njih pa so dejali: »Ali ni mogel on, ki je slepemu odprl oči, tudi storiti, da bi ta ne umrl?« Jezus je bil v sebi spet pretresen in je šel h grobu. Bila je to votlina in pred njo je bil prislonjen kamen. Jezus je rekel: »Odstranite kamen!« Marta, sestra umrlega, mu je dejala: »Gospod, že ima zadah, saj je četrti dan mrtev.« Jezus ji je rekel: »Ti mar nisem rekel, da boš videla Božje veličastvo, če boš verovala?« Odstranili so torej kamen; Jezus pa je vzdignil oči in rekel: »Oče, zahvaljujem se ti, ker si me uslišal. Jaz sem vedel, da me vselej uslišiš, toda zaradi množice, ki stoji okrog mene, sem rekel, da bi verovali, da si me ti poslal.« In ko je to izrekel, je zaklical z močnim glasom: »Lazar, pridi ven!« In umrli je prišel ven. Noge in roke je imel povezane s povoji in njegov obraz je bil ovit s prtom. Jezus jim je rekel: »Razvežite ga in pustite, naj gre!«